

Věc C-502/20

**Shrnutí žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podle čl. 98 odst. 1
jednacího řádu Soudního dvora****Datum doručení:**

5. října 2020

Předkládající soud:

Cour d'appel de Mons (Belgie)

Datum předkládacího rozhodnutí:

22. září 2020

Odvolatel, původně žalovaný:

TP

Odpůrce, původně žalobce:

Institut des experts en automobiles

1. Předmět a okolnosti sporu:

- 1 TP pracoval po mnoho let v Belgii jako znalec a odhadce automobilů.
- 2 TP má od 28. ledna 2014 bydliště v Lucemburském velkovévodství a uvádí, že od té doby tam vykonává svou hlavní činnost.
- 3 V září 2015 vyzval Institut belge des experts en automobiles (Belgický institut znalců v oboru motorových vozidel, dále jen „IEA“) TP, aby uvedl svou situaci do souladu s předpisy tím, že požádá o zápis na seznam členů Institutu.
- 4 TP zpochybňuje povinnost zapsat se na seznam členů IEA. Kromě toho uvádí, že vyhotovuje některé znalecké posudky i mimo Lucemburské velkovévodství (v Belgii, Francii, Německu nebo Švýcarsku) a žádá z tohoto titulu o zápis na seznam znalců a odhadců automobilů vykonávajících svou činnost v Belgii dočasně a příležitostně.
- 5 IEA má za to, že jelikož TP není zapsán na seznamu členů Institutu, vykonává v Belgii protiprávní a nekalou činnost znalce a odhadce automobilů.

- 6 Dne 28. února 2017 podal IEA žalobu proti TP u Président du tribunal de commerce du Hainaut, division Charleroi (předseda obchodního soudu v Hainaut, oddělení v Charleroi, Belgie), kterou se domáhal ukončení činnosti znalce a odhadce automobilů a používání titulu „znalec a odhadce automobilů“.
- 7 Vzájemnou žalobou se TP domáhal, aby bylo rozhodnuto, že je zapsán na seznam znalců a odhadců automobilů dočasně a příležitostně.
- 8 Rozsudkem ze dne 29. listopadu 2017 předseda v podstatě vyhověl žalobě na ukončení činnosti a vzájemnou žalobu zamítl.
- 9 Návrhem došlým dne 15. února 2018 podal TP proti rozsudku odvolání ke cour d'appel de Mon (odvolací soud v Mons).
- 10 Rozsudkem ze dne 3. prosince 2019 cour d'appel (odvolací soud):
  - rozhodl, že na základě dokumentů předložených TP je tato osoba usazena v Lucemburském velkovévodství ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES ze dne 7. září 2005 o uznávání odborných kvalifikací;
  - konstatoval, že od roku 2016 TP žádá o zápis na seznam znalců a odhadců automobilů vykonávajících svou činnost dočasně a příležitostně ve smyslu článku 6 zákona ze dne 15. května 2007, ale jeho žádosti byly zamítnuty z důvodu, že jeho služby nejsou ani „dočasné“, ani „příležitostné“.

2. Dotčená ustanovení:

Unijní právo

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES ze dne 7. září 2005 o uznávání odborných kvalifikací

- 11 Bod 5 odůvodnění zní takto:

„Vzhledem k různým systémům pro dočasné nebo příležitostné přeshraniční poskytování služeb na straně jedné a pro usazování na straně druhé by měla být vyjasněna kritéria pro rozlišování mezi těmito dvěma koncepty v případě přestěhování poskytovatele služeb na území hostitelského členského státu.“
- 12 V bodě 7 odůvodnění se uvádí:

„Hostitelské členské státy mohou případně v souladu s právem Společenství stanovit požadavky na ohlášení. Tyto požadavky nesmějí vést k nepřiměřenému zatížení poskytovatelů služeb a bránit volnému poskytování služeb nebo ho činit méně přitažlivým. ...“
- 13 Článek 5 stanoví:

Zásada volného poskytování služeb

1. Aniž jsou dotčeny zvláštní právní předpisy Společenství a články 6 a 7 této směrnice, neomezí členské státy z žádného důvodu vztahujícího se k odborné kvalifikaci poskytování služeb v jiném členském státě:

a) je-li poskytovatel služby v souladu se zákonem usazen v členském státě za účelem výkonu stejného povolání (dále jen „členský stát usazení“) a

...

2. Tato hlava se použije pouze tehdy, pokud se poskytovatel služby přestěhuje na území hostitelského členského státu, aby zde dočasně a příležitostně vykonával povolání uvedené v odstavci 1.

Povaha dočasného a příležitostného poskytování služeb se posuzuje případ od případu, zejména s ohledem na dobu trvání, četnost, pravidelnost a nepřetržitost.

3. Pokud se poskytovatel služeb pohybuje, podléhá pravidlům pro výkon povolání stavovské, zákonné nebo správní povahy, která jsou přímo spojena s odbornou kvalifikací, například definice povolání, užívání profesních označení a vážné zanedbání povinné péče při výkonu povolání, které přímo a konkrétně souvisí s ochranou a bezpečností spotřebitele, jakož i disciplinárním předpisům, které se v hostitelském členském státě vztahují na příslušníky povolání, kteří zde vykonávají stejné povolání.

14 Článek 6 stanoví:

„Osvobození

Podle čl. 5 odst. 1 osvobodí hostitelský členský stát poskytovatele služeb usazené v jiném členském státě od požadavků, které ukládá příslušníkům povolání usazeným na svém území, týkajících se:

a) povolení, registrace nebo členství v profesní organizaci nebo subjektu. Členské státy mohou pro snadnější uplatňování disciplinárních předpisů platných na jejich území podle čl. 5 odst. 3 stanovit automatickou dočasnou registraci nebo formální členství v takové profesní organizaci nebo subjektu ...“

15 Článek 7 stanoví:

„Předběžné ohlášení v případě, že se poskytovatel služby přestěhuje

1. Členské státy mohou požadovat, aby v případě, že se poskytovatel služeb poprvé přestěhuje z jednoho členského státu do druhého za účelem poskytování služeb, předem uvědomil příslušný orgán v hostitelském členském státě v písemném ohlášení, které zahrne rovněž údaje o pojistném krytí nebo jiných prostředcích osobní nebo kolektivní ochrany s ohledem na odpovědnost při výkonu povolání. Toto ohlášení se jednou ročně obnovuje, pokud poskytovatel

služeb chce v daném roce dočasně nebo příležitostně poskytovat služby v tomto členském státě. Poskytovatel služeb může doručit ohlášení jakoukoli formou. ... “

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/123/ES ze dne 12. prosince 2006 o službách na vnitřním trhu

16 Bod 31 odůvodnění zní takto:

Tato směrnice je v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES ze dne 7. září 2005 o uznávání odborných kvalifikací, která jí není dotčena. (...) Pokud jde o dočasné přeshraniční poskytování služeb, výjimka z ustanovení o volném pohybu služeb v této směrnici zajišťuje, že hlava II o volném pohybu služeb směrnice 2005/36/ES není dotčena. Proto žádné opatření použitelné podle uvedené směrnice v členském státě, v němž je služba poskytována, není dotčeno ustanovením o volném pohybu služeb. “

17 Článek 16 stanoví:

„Volný pohyb služeb

1. Členské státy respektují právo poskytovatelů poskytovat služby v jiném členském státě, než je stát, v němž jsou usazeni.

Členský stát, v němž je služba poskytována, zajistí volný přístup k činnosti poskytování služeb a volný výkon této činnosti na svém území.

(...)

2. Členské státy nesmějí omezovat volný pohyb služeb v případě poskytovatele usazeného v jiném členském státě stanovením kteréhokoliv z těchto požadavků:

- a) povinnost poskytovatele být na jejich území usazen;
- b) povinnost poskytovatele získat od jejich příslušných orgánů povolení, včetně zápisu do rejstříku nebo registrace u profesního subjektu nebo sdružení na jejich území, s výjimkou případů stanovených v této směrnici nebo v jiných nástrojích práva Společenství; ...“

18 Článek 17 stanoví:

„Další výjimky z volného pohybu služeb

Článek 16 se nepoužije:

(...)

6) na záležitosti, na něž se vztahuje hlava II směrnice 2005/36/ES, a na požadavky v členském státě, v němž je služba poskytována, které vyhražují činnost konkrétní profesi; ... “

Vnitrostátní právo

Loi du 12 février 2008 instaurant un cadre général pour la reconnaissance des qualifications professionnelles UE (zákon ze dne 12. února 2008, kterým se zavádí obecný rámec pro uznávání odborných kvalifikací EU)

- 19 Článek 6 provádí čl. 5 odst. 2 směrnice 2005/36 v totožném znění:

„Tato hlava se použije pouze tehdy, pokud se poskytovatel služby přestěhuje na území Belgie, aby zde dočasně a příležitostně vykonával povolání uvedené v čl. 7 odst. 1.

Povaha dočasného a příležitostného poskytování služeb se posuzuje případ od případu, zejména s ohledem na dobu trvání, četnost, pravidelnost a nepřetržitost.“

- 20 Článek 8 (osvobození od povinnosti získat povolení) provádí článek 6 směrnice 2005/36.
- 21 Článek 9 (režim ohlašování při prvním poskytování služeb) provádí článek 7 směrnice 2005/36.

Loi du 15 mai 2007 relative à la reconnaissance et à la protection de la profession d'expert en automobiles et créant un Institut des experts en automobiles (zákon ze dne 15. května 2007 o uznávání a ochraně povolání znalce a odhadce automobilů a o zřízení Institutu znalců v oboru motorových vozidel)

- 22 Článek 5 stanoví:

Odstavec 1. Postavení člena nebo stážisty v Institutu znalců v oboru motorových vozidel se přizná každé fyzické osobě, která se hodlá usadit v Belgii jako znalec a odhadce automobilů a která o to požádá a splňuje následující podmínky:

...

2. předloží jeden z následujících dokladů o odborné kvalifikaci:

...

b) osvědčení způsobilosti nebo doklad o dosažené kvalifikaci vydaný členským státem Evropské unie ... v případech a způsobem stanoveným v kapitole I hlavy III zákona ze dne 12. února 2008, kterým se zavádí nový obecný rámec pro uznávání odborných kvalifikací ES; ... “

- 23 Článek 6 stanoví:

„V případě, že se v rámci volného pohybu služeb státní příslušníci členských států Evropské unie ... poprvé přestěhují na území Belgie za účelem dočasného a příležitostného výkonu povolání znalce a odhadce automobilů, uvědomí o tom

předem příslušnou komoru rady Institutu prostřednictvím písemného prohlášení v souladu s čl. 9 odst. 1 zákona ze dne 12. února 2008, kterým se zavádí nový obecný rámec pro uznávání odborných kvalifikací ES. .. Zapišou se do rejstříku poskytovatelů služeb v souladu s čl. 8 písm. a) výše uvedeného zákona...“.

3. Posouzení cour d'appel (odvolací soud):

- 24 Cour d'appel (odvolací soud) nejprve zdůrazňuje, že směrnice 2006/123 o službách na vnitřním trhu se výslovně nijak nedotkla režimu poskytování služeb zavedeného směrnicí 2005/36 o uznávání odborných kvalifikací. Jak uvádí bod 31 odůvodnění směrnice o službách na vnitřním trhu, žádné opatření použitelné podle směrnice 2005/36 v členském státě, v němž je služba poskytována, není dotčeno ustanovením o volném pohybu služeb.
- 25 Směrnice 2005/36/ES byla částečně provedena do belgického práva zákonem ze dne 12. února 2008, který uvádí, že volný pohyb služeb se použije pouze v případech, kdy se poskytovatel služeb přestěhuje na území Belgie za účelem dočasného a příležitostného výkonu [své činnosti].
- 26 Zákon ze dne 15. května 2007, který se vztahuje na znalce a odhadce automobilů, stanoví stejnou zásadu volného pohybu služeb, pokud jsou činnosti vykonávány dočasně a příležitostně.
- 27 V projednávané věci je TP poté, co byl po dlouhou dobu usazen v Belgii, v současné době usazen v Lucemburském velkovévodství a v Belgii žádá o zápis do rejstříku znalců a odhadců automobilů, kteří vykonávají svou činnost dočasně a příležitostně ve smyslu článku 6 zákona ze dne 15. května 2007.
- 28 Předložil souhrnný výkaz o službách, které poskytl v rámci Společenství, ze kterého vyplývá, že některé služby poskytl v Belgii, avšak že většina jeho profesní činnosti je v současné době vykonávána mimo belgické území. Rozsah činností nelze snadno změřit, avšak ji lze kvalifikovat jako „vedlejší“: ve vztahu k ostatním činnostem byla vykonávána v poměru 1 k 100.
- 29 IEA odmítá zápis TP do rejstříku znalců a odhadců automobilů vykonávajících svou činnost dočasně a příležitostně z důvodu, že nevykonává dočasnou činnost, ale pouze pokračuje v dřívější činnosti, neboť po dobu více než 25 let měl provozovnu v Belgii. Cour d'appel (odvolací soud) konstatuje, že to v podstatě znamená, že existence předchozí trvalé a pravidelné činnosti v jednom členském státě by zakazovala považovat tutéž činnost za dočasnou poté, co byla provozovna přestěhována do jiného členského státu.
- 30 Cour d'appel (odvolací soud) si klade otázku, zda toto odmítnutí není na překážku svobodě usazování v Lucemburském velkovévodství. Klade tedy Soudnímu dvoru první otázku uvedenou níže pod písmenem a).

- 31 IEA dále odmítá zapsat TP do rejstříku znalců a odhadců automobilů vykonávajících svou činnost dočasně a příležitostně z důvodu, že v letech 2016 a 2017 poskytoval služby v Belgii (alespoň jednu službu za čtvrtletí, přičemž ve třetím a čtvrtém čtvrtletí 2016 to činilo 3 až 5 služeb), takže tato činnost byla pravidelná, a již nikoliv příležitostná.
- 32 Cour d'appel (odvolací soud) vyzval IEA, aby upřesnil, od kterého okamžiku daná činnost ztratila svou příležitostnou povahu, když odkaz na samotné pojmy trvání, četnosti, pravidelnosti a nepřetržitosti zůstává nepřesný.
- 33 Při odstupňování mezi „ojedinělou“ nebo „jednorázovou“ činností a „službami poskytovanými v nižším poměru k činnosti na plný úvazek“ (například: poměr 1 k 100) umožňuje nepřesnost článku 6 zákona ze dne 12. února 2008 jakýkoliv výklad, a v důsledku toho i určitou volnou úvahu ze strany orgánu, který rozhoduje o zápisu na seznam.
- 34 Vzhledem k tomu, že dočasná a příležitostná povaha dotčených činností musí být posuzována nejen v závislosti na délce poskytování služby, ale rovněž v závislosti na její četnosti, pravidelnosti a nepřetržitosti, cour d'appel (odvolací soud) z toho vyvozuje, že určité opakování není patrně *a priori* vyloučeno.
- 35 Stejně tak na rozdíl od toho, co tvrdí IEA, dočasná povaha poskytování služeb nesmí poskytovateli bránit v tom, aby se v členském státě, kde je služba poskytována, vybavil určitou infrastrukturou, jako je kancelář.
- 36 Cour d'appel (odvolací soud) se proto ve druhé otázce uvedené v písmenu b) táže Soudního dvora na soulad výkladu IEA s výše uvedenými ustanoveními směrnice, tedy v podstatě s články 5, 6 a 7 směrnice 2005/36/ES o uznávání odborných kvalifikací.

4. Předběžné otázky:

- 37 Cour d'appel (odvolací soud) pokládá Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
- a) Mohou být ustanovení článků 5b a 6 belgického zákona ze dne 15. května 2007 o uznávání a ochraně povolání znalce a odhadce automobilů, ve spojení s ustanoveními zákona ze dne 12. února 2008, kterým se zavádí obecný rámec pro uznávání odborných kvalifikací EU, zvláště články 6, 8 a 9, vykládána v tom smyslu, že poskytovatel služeb, který změní místo svého usazení a usadí se v jiném členském státě, nemůže být po této změně zapsán ve státě svého původu, čili v Belgii, do rejstříku poskytovatelů dočasných a příležitostných služeb IEA, aby tam vykonával dočasnou a příležitostnou činnost? Je takový výklad slučitelný se svobodou usazování uznanou v unijním právu?
- b) Jsou ustanovení článků 5b a 6 belgického zákona ze dne 15. května 2007 o uznávání a ochraně povolání znalce a odhadce automobilů, ve spojení s

ustanoveními zákona ze dne 12. února 2008, kterým se zavádí obecný rámec pro uznávání odborných kvalifikací EU, zvláště články 6, 8 a 9, vykládaná v tom smyslu, že pojem „dočasná a příležitostná činnost“ vylučuje možnost, aby poskytovatel služeb usazený v členském státě původu poskytoval služby v jiném členském státě, pokud jsou tyto služby do určité míry opakované, byť nejsou pravidelné, nebo aby měl v tomto jiném členském státě určitou infrastrukturu, slučitelná s výše uvedenými ustanoveními směrnice?

PRACOVNÍ DOKUMENT